

De enorme opslagcapaciteit van een harde schijf maakt het voor de gebruiker én voor Windows steeds moeilijker om hem in z'n geheel te beheren. De oplossing: deel de harde schijf op in meerdere partities. Hoe gaat u te werk en lukt het ook als Windows al is geïnstalleerd? In deze workshop doorloopt u alle stappen die nodig zijn om een harde schijf optimaal in te delen.

Kiezen voor delen

Efficiënter werken door partities

Partitioneren is het opdelen van de harde schijf. Windows ziet iedere partitie als een aparte harde schijf en geeft deze een eigen stationsletter, maximaal net zoveel als er letters zijn in het alfabet. Partitioneren heeft veel voordelen. Zo wordt het eenvoudiger iets terug te vinden, doordat u bijvoorbeeld één partitie gebruikt voor al uw documenten, foto's en muziek. Dit vereenvoudigt ook het maken van back-ups. Zijn er problemen met het besturingssysteem, dan kunt u zonder enig risico de partitie waarop het besturingssysteem staat formatteren en het besturingssysteem opnieuw installeren. Uw gegevens staan immers veilig op een andere partitie.

VOORZORGSMAATREGELEN

Hoewel het veranderen van de schijfindeling niet al te veel risico's met zich meebrengt, blijft een back-up van uw persoonlijke bestanden en software van groot belang. Als u beschikt over een imagingprogramma zoals Ghost of True Image, is het aan te bevelen daarmee een volledige systeemkopie te maken. Dan hebt u altijd een kopie van alle bestanden en zelfs van het hele systeem achter de hand. Controleer ook of u beschikt over de installatie-

cd, voor een eventuele herinstallatie of reparatie van het besturingssysteem. Gebruikt uw computer een recovery-cd, dan zal deze bij een herstelactie veelal ook de oorspronkelijke indeling van de partities herstellen. Gebruik van een 'volwaardige' installatie-cd en later zelf een image maken van de aangepaste partities is daarvoor de oplossing.

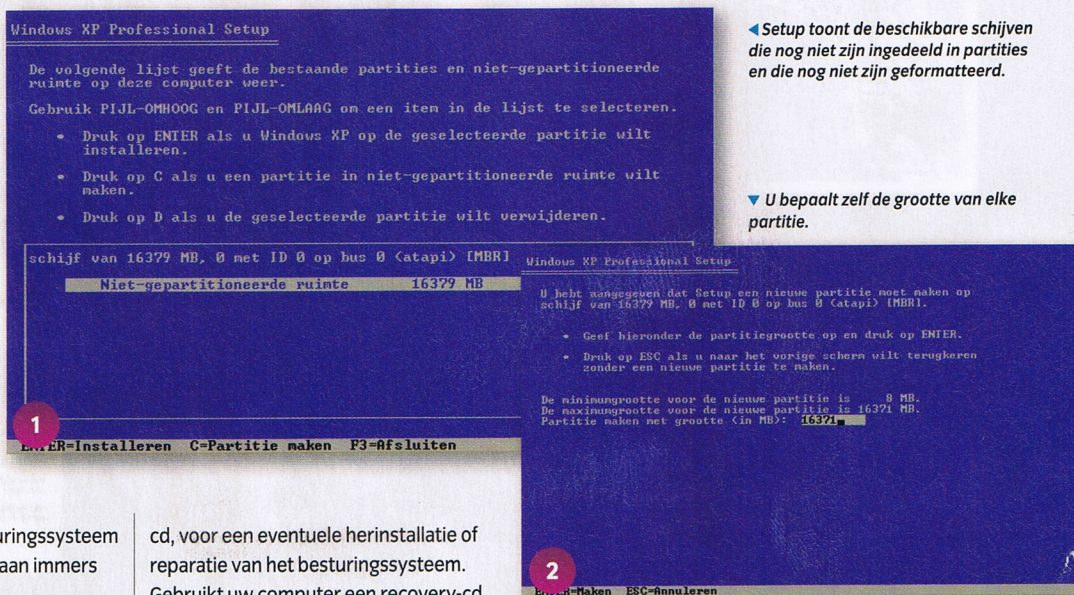
DEEL 1: DE HARDE SCHIJF VOORBEREIDEN

SCENARIO: SCHIJFINDLING BIJ LEGE COMPUTER

Voordeel van een installatie op een lege computer, is dat u met een schone lei begint. Tijdens de

◀ Setup toont de beschikbare schijven die nog niet zijn ingedeeld in partities en die nog niet zijn geformatteerd.

▼ U bepaalt zelf de grootte van elke partitie.

installatie van Windows kunt u direct de gewenste schijfindeling opgeven.

► STAP 1 OPSTARTEN VANAF CD

Plaats de Windows XP-cd en start de computer ermee op. Druk op *Enter* om aan te geven dat u Windows wilt installeren. Nadat u de voorwaarden hebt geaccepteerd, geeft *Setup* een lijst met schijven en partities weer. Op een lege computer staat hier niet-gepartitioneerde ruimte, met ernaast de hoeveelheid vrije schijfruimte (afbeelding 1). Druk op C, om een partitie te maken. Vervolgens geeft u bij *Partitie Maken Met Grootte (In MB)* op hoe groot de eerste partitie mag zijn (afbeelding 2). Dit is de partitie waarop u Windows installeert. Maak deze minimaal 10 GB. De nieuwe partitie verschijnt dan in de lijst. Selecteer weer de niet-gepartitioneerde ruimte en maak via een druk op C een tweede en derde partitie aan. De tweede partitie reserveert u bijvoorbeeld voor uw data. De derde partitie fungeert als back-up. Nadat u alle partities hebt gemaakt, selecteert u de partitie waarop Windows moet worden geïnstalleerd en drukt u op *Enter*.

► STAP 2 FORMATTEREN

Een schijf klaar maken voor het opslaan van bestanden gebeurt in twee stappen. De eerste is

HOE & WAT: PARTITIES

Een partitie is een deel van de harde schijf dat geschikt is voor de installatie van een besturingssysteem of voor de opslag van gegevens. Kenmerkend is dat partities onafhankelijk van elkaar werken. Veranderingen aan de ene partitie laten de andere partities onveranderd. Er bestaan drie soorten partities: primair, uitgebreid en logisch. Primaire en logische partities zijn de belangrijkste. Een harde schijf kan maximaal vier primaire partities bevatten, maar op een computer met maar één besturingssysteem is doorgaans één primaire partitie voldoende. Dat is dan ook de actieve partitie, de partitie waarvan wordt opgestart. Alleen op een primaire partitie kunt u een besturingssysteem installeren. Wilt u meer dan vier partities of hebt u liever niet alleen maar primaire partities, kies dan voor maximaal drie primaire partities en één uitgebreide partitie. De uitgebreide partitie is voor Windows onbruikbaar en krijgt ook geen eigen stationsletter. Binnen de uitgebreide partitie kunt u echter één of meerdere logische stations maken. Dat zijn weer partities waarop u gegevens kunt bewaren en die van het besturingssysteem een eigen stationsletter krijgen.

Windows XP Professional Setup

De geselecteerde partitie is niet geformatteerd. Setup zal de partitie nu formatteren.

Gebruik PIJL-OMHOOG en PIJL-OMLAAG om het gewenste bestandssysteem te selecteren en druk vervolgens op ENTER.

Druk op ESC als u een andere partitie voor Windows XP wilt selecteren.

Partitie formatteren als NTFS-bestandssysteem (Snel)
Partitie formatteren als FAT-bestandssysteem (Snel)
Partitie formatteren als NTFS-bestandssysteem
Partitie formatteren als FAT-bestandssysteem

3

ENTER=Doorgaan ESC=Annuleren

► Setup formatteert alleen de Windows-partitie. De andere partities formatteert u zelf via Windows Verkenner.

het partitioneren, daarna volgt het formatteren. Kies voor *Partitie Formatteren Als NTFS-bestandssysteem* (afbeelding 3). Formateer als NTFS als u alleen Windows XP op uw computer gebruikt. Kies voor FAT als u een dual-boot computer wilt maken en de data vanuit beide besturingssystemen wilt gebruiken.

► STAP 3 INSTALLATIE VOLTOOIEN

Setup formatteert alleen de partitie waarop u Windows installeert. De andere partities formatteert u later via Windows Verkenner. Klik met rechts op de ongeformatteerde partities en kies *Formatteren* (afbeelding 4). Hiermee zijn alle partities klaar voor gebruik.

4

Director Suite. Deze programma's laten u de bestaande partities aanpassen zonder dat de gegevens op die partities verloren gaan. Voorzorgsmaatregelen blijven noodzakelijk, maak dus eerst een back-up. Wij kiezen voor Norton

Partition Magic. EasyComputing's Disk Director Suite is een gelijkwaardig pakket en zelfs Nederlandstalig, PartitionMagic is voor veel computergebruikers echter de standaard voor het beheer van partities.

► STAP 1 BOOTEN VANAF CD

U kunt PartitionMagic installeren onder Windows, maar het laat zich ook prima gebruiken als u de computer met de PartitionMagic cd-rom opstart. U verliest dan wel de ondersteuning voor externe harde schijven via usb of firewire, maar u weet wel zeker dat het aanpassen van de partities niet wordt belemmerd door bijvoorbeeld een anti-virusprogramma. Plaats de PartitionMagic cd-rom en start hiermee de computer. Bevestig het starten van het programma door tweemaal op keuze 1 te klikken (afbeelding 5).

► STAP 2 PARTITIE VERKLEINEN

Selecteer de partitie die u wilt verkleinen en klik op *Operations / Resize/Move*. De grijs gearceerde ruimte is bestemd voor bestanden en mappen, de rest is vrij en kan worden herverdeeld (afbeelding 6). Kies tussen het maken van vrije ruimte aan het begin van de partitie, Free Space Before, of vrije ruimte achter de bestaande partitie, Free Space After. Vul de gewenste waarden in of schuif de regelaar naar links of rechts. Bevestig met OK (afbeelding 7).

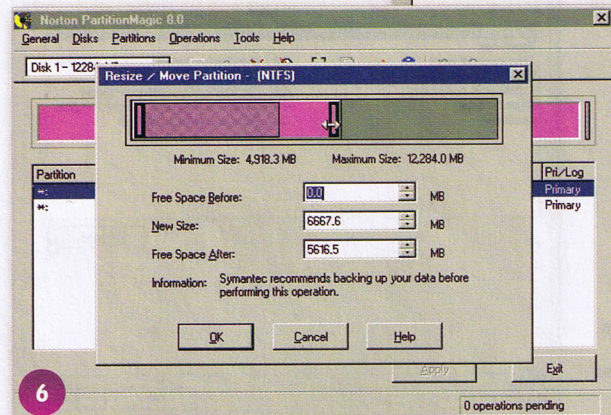
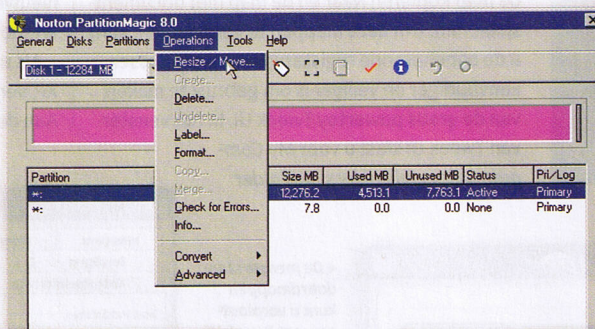
► STAP 3 NIEUWE PARTITIE MAKEN

Klik met de rechtermuisknop op het lege deel van de schijf en kies *Create*. Kies voor een logische station (*Logical Partition*). Kies voor formatteren met FAT32 of NTFS en geef de gewenste grootte op bij *Size* (afbeelding 8). Dit kan de hele vrije ruimte zijn of een deel daarvan. Bevestig met OK. Herhaal dit voor de volgende partitie. De logische stations worden automatisch in een uitgebreide partitie geplaatst.

SCENARIO: PARTITIES AANPASSEN NADAT WINDOWS IS GEÏNSTALLEERD

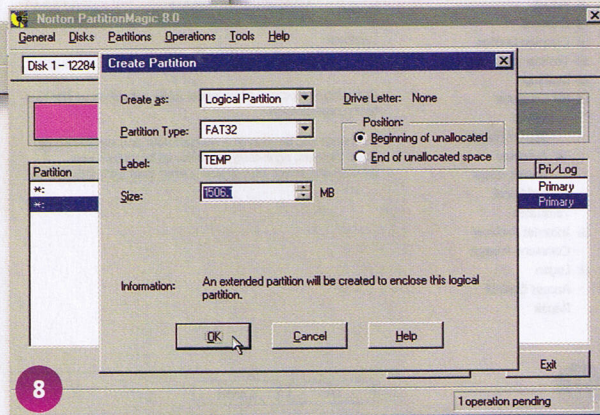
Ook als Windows al is geïnstalleerd kunt u de schijfindeling nog veranderen. Daarvoor hebt u wel extra software nodig, zoals Norton Partition-Magic of Easy Computing's Disk

▼ Verklein de partitie, door vrije ruimte te maken aan het einde van de harde schijf.

6

► De bootversie van Partition-Magic werkt net als onder Windows.

8

► STAP 4 UITVOEREN

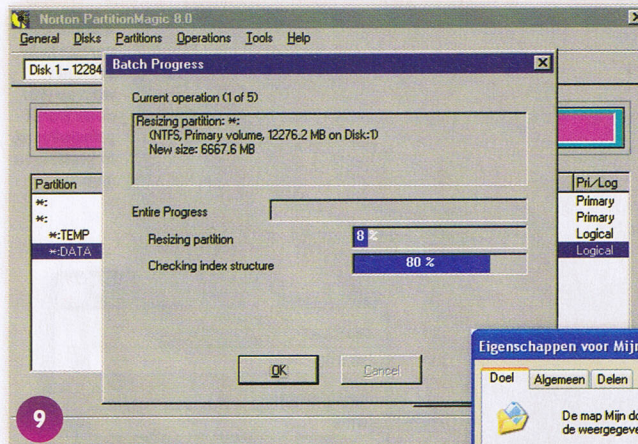
Klik op *Apply* om de wijzigingen definitief te maken (afbeelding 9). In het venster *Batch Progress* kunt u de voortgang zien, zoals bij het verkleinen van de partitie en het maken van de partities.

DEEL 2: UW DATA OPTIMAAL INDELEN

Bij het indelen van de vaste schijf moet u rekening houden met verschillende soorten bestanden. Zo gebruikt het besturingssysteem zowel een wisselbestand, systeemmappen als gebruikersspecifieke mappen. Hoewel u de meeste hiervan kunt verplaatsen, leidt het simpelweg verslepen naar nieuwe locaties onherroepelijk tot problemen. Vaak moeten het register of instellingen van programma's worden aangepast om met de nieuwe indeling rekening te houden. In het eerste deel hebt u de schijfindeling voorbereid, door de schijf op te delen in partities. Nu kunt u de feitelijke gegevens op de juiste locaties van uw schijf onderbrengen.

LASTIG STANDAARDMAP VERWIJDEREN

Grote kans dat u de map *My eBooks* kent. Deze wordt gevraagd door Acrobat Reader aangemaakt, ook als u deze eerder al verwijderd hebt. Met een omweg raakt u de map alsnog kwijt. In Windows Verkenner opent u de map *C:\Program Files\Adobe\Acrobat <versienummer>\Reader\plug_ins*. Zoek het bestand *Ebookapi* en verplaats het naar *C:\Program Files\Adobe\Acrobat <versienummer>\Reader\Optional*. Vervolgens verwijdert u zonder problemen de map *My eBooks*.

► In PartitionMagic maakt u eerst alle keuzes, pas na Apply worden ze in één keer uitgevoerd.

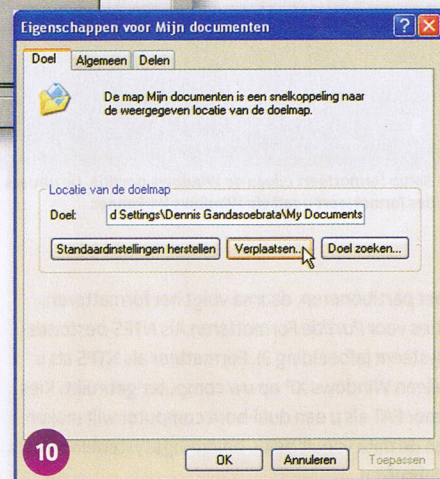
▼ U verplaatst de map *Mijn documenten* via de gebruikersomgeving.

► STAP 1 MIJN DOCUMENTEN AANPASSEN

De locatie van standaardmappen van Windows XP, zoals *Mijn documenten*, is vastgelegd in het Windows-register, maar kan ook via de gebruikersomgeving worden aangepast. Open het menu *Start* en klik met rechts op *Mijn documenten*. Kies *Eigenschappen*. Op het tabblad *Doel* klikt u op de knop *Verplaatsen* (afbeelding 10). Geef aan waar de bestanden van *Mijn documenten* voortaan moeten worden opgeslagen. Windows vraagt of de bestaande inhoud van *Mijn documenten* moet worden verplaatst naar de nieuwe locatie. Bevestig met *Ja*.

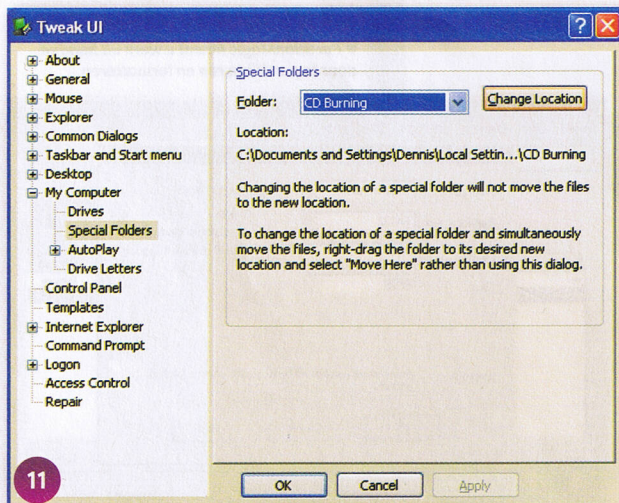
► STAP 2 OVERIGE STANDAARDMAPPEN AANPASSEN

Windows XP kent uiteenlopende standaardmappen, zoals de map met favoriete internetlocaties, de map *Kopiëren Naar* en de map met documentjablonen. Om deze mappen te verplaatsen, kunt u de bijbehorende registerwaarden aanpassen. Eenvoudiger én veiliger is om gebruik te maken van de gratis powertoy *Tweak UI*. In het venster van *Tweak UI* kiest u voor *My Computer / Special Folders*. Bij *Folder*

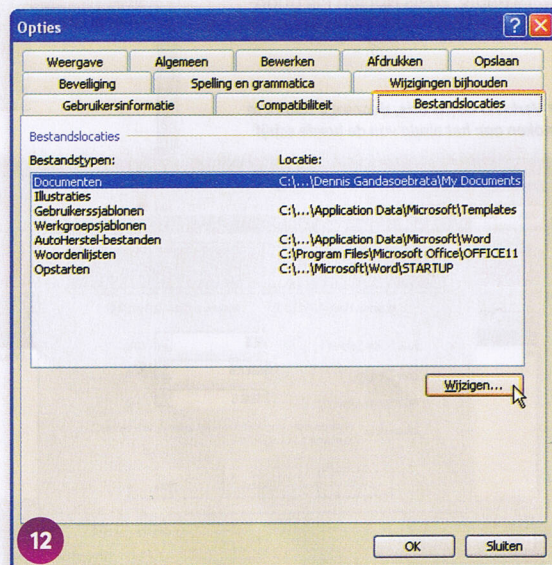
kiest u de map die u wilt verplaatsen en klikt u op *Change Location* (afbeelding 11). Let hierbij op dat u voor twee mappen niet dezelfde locatie opgeeft en een standaardmap niet laat verwijzen naar een systeemmap. *Tweak UI* verplaatst de bestaande inhoud van de mappen niet naar de nieuwe locatie. Dat doet u zelf met behulp van Windows Verkenner.

Als u een bestand opent of opslaat in Windows XP, verschijnt een standaard dialoogvenster. Aan de linkerzijde vindt u veelgebruikte locaties.

► De meeste standaardmappen kunt u verplaatsen met *Tweak UI*.

► De standaardmappen van Office verplaatst u via de Office-omgeving zelf.

STATIONSLETTERS AANPASSEN

Hebt u een nieuwe schijf toegevoegd of een partitie aangemaakt en wilt u de stationsletter ervan aanpassen? Open het menu *Start* en klik met rechts op *Deze computer*. Kies *Beheren* en blader naar *Opslag / Schijfbeheer*. Een overzicht van schijven en partities verschijnt. Klik met rechts op een volume en kies *Stationsletter En Paden Wijzigen*. Klik op *Wijzigen* en geef een andere stationsletter op.

Deze balk kunt u ook aanpassen met behulp van *Tweak UI*. Kies voor *Common Dialogs*, *Places Bar* en selecteer *Custom Places Bar*. Kies de onderdelen die u wilt toevoegen.

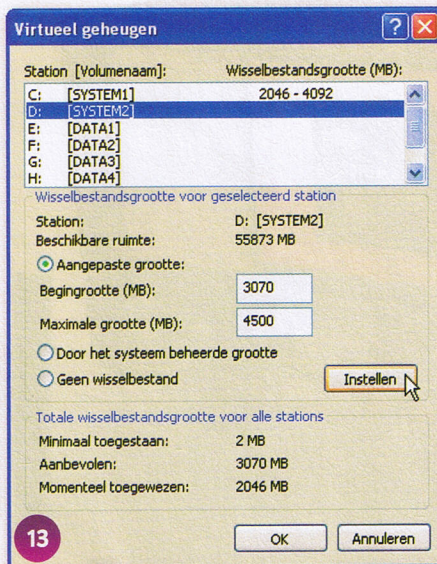
► STAP 3 OFFICE-LOCATIES AANPASSEN

Ook Office maakt gebruik van verschillende vaste bestandslocaties. Zo worden documenten, sjablonen en woordenlijsten elk in een eigen map opgeslagen. In Word kiest u voor *Extra / Opties*. Op het tabblad *Bestandslocaties* vindt u een overzicht van de verschillende bestandstypen met hun locatie. Selecteer het bestandstype dat u wilt verplaatsen en klik op *Wijzigen* (afbeelding 12). Geef de nieuwe locatie op.

De balk *Mijn locaties* van Office krijgt u te zien als u een document opent of opslaat. Vergelijk het dialoogvenster met het eerder besproken standaardvenster van Windows XP. U kunt relatief eenvoudig eigen locaties aan de balk toevoegen, bijvoorbeeld als u een nieuwe map hebt gemaakt waarin u specifieke bestanden wilt onderbrengen. Kies in een Office-toepassing voor *Openen*. Selecteer de map die u wilt toevoegen en kies voor *Extra / Toevoegen Aan Mijn Locaties*.

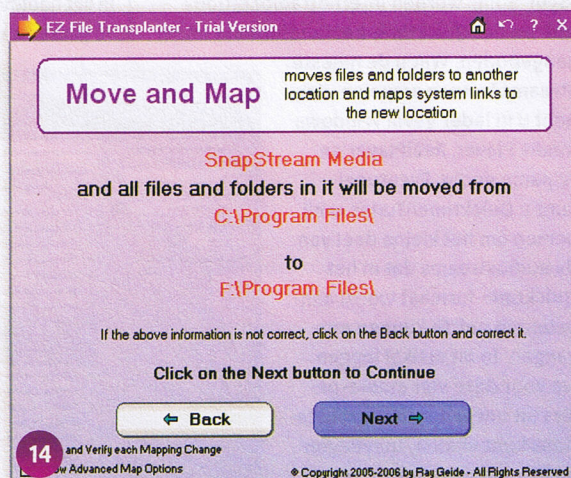
► STAP 4 WISSELBESTAND VERPLAATSEN

Windows gebruikt een wisselbestand om gegevens tijdelijk op te slaan en de systeemprestaties te verbeteren. Het bestand wordt standaard aangemaakt op de schijf waarop u Windows hebt geïnstalleerd. U kunt het wisselbestand op een andere schijf onderbrengen, bijvoorbeeld als u een snelle of grotere schijf hebt waarop het wisselbestand beter past. Open *Configuratiescherm* en kies *Prestaties En Onderhoud*. Kies *Systeem* en klik op het tabblad *Geavanceerd* op de knop *Instellingen* (in het vak *Prestaties*). Kies het tabblad *Geavanceerd*

▲ Als u meerdere fysieke schijven hebt, kunt u het wisselbestand op een aparte schijf onderbrengen.

en klik op *Wijzigen*. Selecteer het station waarop u het wisselbestand wilt plaatsen en kies voor *Aangepaste Grootte*. Vervolgens wijst u bij *Begin grootte* de gewenste hoeveelheid ruimte toe. In het vak *Totale Wisselbestands grootte Voor Alle Stations* ziet u welke grootte wordt aanbevolen. Geef bij *Maximale Grootte* de uiterste hoeveelheid ruimte op die het wisselbestand mag gebruiken. Klik op *Instellen* (afbeelding 13). Selecteer het station waarop het huidige wisselbestand zich bevindt en kies voor *Geen Wisselbestand*. Klik op *Instellen*. Maak niet de fout om het wisselbestand op een andere partitie op dezelfde fysieke schijf op te slaan. Dit werkt nadelig voor de prestaties van het systeem. De schijfkop moet hierdoor continu heen-en-weer om de data te lezen en te schrijven.

▲ EZ File Transplanter wijzigt het register en ini-bestanden, zodat u een programma niet opnieuw hoeft te installeren om het te verplaatsen.

► STAP 5 PROGRAMMA'S VERPLAATSEN

Geïnstalleerde programma's laten zich in de regel moeilijker verplaatsen dan losse bestanden. Niet zo vreemd: programmappen zijn vaak onderling met elkaar verbonden en in het Windows-register zijn talloze verwijzingen aangemaakt. Met een programma als *EZ File Transplanter* kunt u bestaande programmappen veilig verplaatsen. Het programma past snelkoppelingen, verwijzingen en registervermeldingen tijdens het verplaatsen aan. U kunt *EZ File Transplanter* dertig dagen uitproberen, ruim voldoende voor onze exercitie.

Klik op *Move And Map*. Selecteer de programmap in het linkervenster en versleep deze naar de doellocatie in het rechtervenster (afbeelding 14). Plaats een vinkje bij *Show Advanced Map Options*. In het volgende scherm kunt u kiezen welke onderdelen moeten worden onderzocht op verwijzingen: het register, ini-bestanden, snelkoppelingen of alle bestanden (afbeelding 15). In het scherm erna geeft u op welke schijven of partities moeten worden onderzocht. Schijven die alleen worden gebruikt voor opslag hoeft u niet aan te vinken. U kunt programma's nog sneller verplaatsen via *Windows Verkenner*. Klik met rechts op de programmap die u wilt verplaatsen en kies voor *Move With EZ File Transplanter*. Geef de doellocatie op en klik op *Move Files*. Controleer of de bestanden goed zijn verplaatst en of het programma nog goed werkt. ☺

WEBADRESSEN

PartitionMagic

www.symantec.com/home_homeoffice/products/overview.jsp?pcid=sp&pvid=pm80
Powertoys for Windows XP
www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp
EZ File Transplanter
www.superwin.com/index.htm

